

(první reportáž z festivalu Prázdniny v Telči) Lughnasad byl jednou ze čtyř slavností Keltů a slavil se vždy 1. srpna. Oslavoval začátek sklizně. O dva dny dříve, 30. července 2010, byl zahájen 28. ročník festivalu Prázdniny v Telči. Každý rok festivalu má určitý motiv. V loňském ročníku zápasili Montekové a Kapuleti, ale letos dostal každý divák obilný klas s červenou stužkou. U nás žije spousta lidí, kteří mají pocit, že jsou potomky Keltů. Letos se tak mohl cítit každý divák, protože byl uvítán bíle oblečenou družinou druidů, popřípadě druidek. Ti rozdávali teplé pivo se spoustou přísad, které však organizátor akce Matěj Kolář neprozradil. Tato informace nebyla stěžejní, ostatně teplé pivo i při vplouvání do Evropy naše obyvatelstvo příliš neoslnilo. Důležitějším faktem ten večer bylo, že nepršelo a teploměr, který mi v autě ukazoval při vjezdu do Telče 14 stupňů nad nulou, se patrně mýlil. Mohl za to asi oheň ohřívající pivo, ale spíše dobrá atmosféra, která k zámeckému nádvoří v Telči vždy patřila a patří. Na pódiu stála trojice „vlajkonošů“, kdy „táta zakladatel festivalu“ Milan Medvěd Kolář měl v ruce vlajku festivalu, pan starosta Roman Fabeš vlajku Telče a pan kastelán Míla Norek vlajku vládnoucí zámecké dynastie.

Projevy a vyznání festivalu dozněly a zaznělo to hlavní, kvůli čemu sem každý rok lidé jezdí - hudba a zpěv. Jako první stála na jevišti pražská kapela **Jauvajs**. Kapelník Jakub Linhart, který v Telči se svou ženou Janou a kolegou ze školy Romanem Opavským nikdy nechyběli, řekl, že by si nikdy nepomyslel, že bude na zámku zahajovat festival. Krom toho, že celý úvodní večer se nesl v duchu hudby, která bývá nazývána hudbou keltskou, nebyl výběr kapely Jauvajs dílem náhody. Kapela stoupá po žebříčku a ve svém žánru nese zaslouženě značku kvality. Před časem došlo k výměně na postu houslistky a také vokalistky, kdy Katarínu Ferenčíkovou vystřídala Dita Bláhová. Ditu Bláhovou jsem viděl a slyšel teprve podruhé, ale první dojmy jsou více než příznivé. Kapela hraje vlastní i převzaté skladby a v poslední době klade větší důraz na instrumentální stránku. Věrným souputníkem kapely je taneční skupina

Coiscém

. Skupina kromě klasických irských tanců provozuje i méně známý irský step, který se na zámeckém pódiu hezky nesl. Jauvajsové se líbili a zcela jistě nebyli na jevišti v zámku v Telči naposled.

Kapela **Bran** založená a vedená „pražským Bretoncem“ Dewi Pajot hraje hudbu z Dewiho rodné Bretaně, krásného kusu Francie, země s vlastním jazykem a tradicemi, země, v níž šumí moře a kde se pije jablečný Cider. Hudba této země je jiná než keltská hudba za Kanálem, byť název Bretaně je odvozen od Britanie. Zbytek kapely je český a poprvé jsem viděl a slyšel na místě příčného flétnisty Roberta Fischmana. Tento nový člen kapely hraje i na zbrusu nové

desce s názvem Bran en concert. Na albu jsou live nahrávky pořízené na třech letošních dubnových koncertech kapely. Na desce jsou i čtyři novinky. Bran hraje hudební extraligu v čele s kapitánem Dewi Pajotem se všemi posty plně nabitými velkými profíky. Byť zatím není mnoho lidí, kteří mluví krásným francouzským jazykem, natož bretonštinou, proud silného a nádherného hlasu Dewiho Pajota a celý projev jeho týmu dává na tento handicap zapomenout. Koncertem se nese radost a ta létá kolem a máme ji v sobě všichni. Díky, Brane!

Poslední v pořadí ten večer bylo irské trio **Sliotar**. Na webových stránkách tato Dublinská kapela nazývá svůj styl „mixing pot“, což lze do češtiny možná přeložit starobyklým slovem tyglík. Trio hraje staré irské balady, či spíše je zpívá kouzelník na irské loketní dudy a irskou flétnu Ray MacCormac, duní tvrdým bigbitem sólové kytary J. P. Kallia a jeho hlasem, to vše tvrzeno bicími bubeníka Des Gorevana. Takovou hudbu a takové muzikanty lze dovézt kamkoli na naší planetě a všude budou s nimi lidé tleskat a tancovat. Laťka prvního večera ční velice, velice vysoko nad mořem hudby.

Druhý den festivalu, sobota 31. 7.2010, snad vlivem keltských či jiných bůžků, byl probuzen letní pohodou, která Telči tolik sluší. Městská galerie v Hasičském domě pořádá každý rok zajímavou výstavu. Ta letošní je věnována výtvarnému dílu básníka **Bohuslava Reynka**, který prožil většinu svého života v Petrkově u Havlíčkova Brodu. Vytvářel linoryty, pastely či kresby uhlím a jejich motivy byly Francie, Švýcarsko či Petrkov. Zajímavé jsou dedikace k jeho 75. narozeninám v roce 1967, jejichž autory byli například Jiří Kolář, Vladimír Holan nebo Jaroslav Seifert. Kolik velikých a krásných lidí dokázal režim založený na lži odložit mimo oficiální výsluní, ale veliké duše si vždy našly a najdou cestu k těm, kteří naslouchají a vidí. V sobotu zahájila „sezónu“ i Kocouří scéna, zvučená Tomášem Vrbasem. O zvuk na hlavní zámecké scéně se tradičně stará Honza Friedl. Prvním, kdo na Kocouří scéně stanul, byl pražský písničkář

Martin Rous

. Na zámku vystoupí tento týden mladý a adorovaný

Tomáš Klus

, na jehož výkon jsem velmi zvědav. Ve stínu celebrit žijí a tvoří lidé jako Martin Rous, lidé pro média vcelku nezajímaví. Tito lidé mistrovsky ovládají nástroj, píší nádherné texty a krásně zpívají. Bohužel, o těchto lidech vědí většinou jen ti, kteří „spolu mluví“. Martinu Rousovi stačí jen kytara, na níž hraje svými zázračnými prsty a hlas s rockerskou minulostí. Martin Rous zpívá o věcech obyčejných, ale i o těch, za něž stojí se prát. Jeho texty jsou plné vtipu, nadhledu, hříček s českým jazykem. Své desky vydává Martin Rous nenápadně, ale spočítáme-li písně na všech dosud vydaných nosičích s pestrou obálkou, smekáme imaginární pokrývku hlavy. Přitom nejde o to vydat desku za každou cenu, aby bylo co křtít. No, zaplaťpánbůh za takové lidi, jako je Martin Rous. Jako druhá vystoupila na náměstí pražská kapela

Fajnbeat

, vedená Janem Jelínkem, nerockersky vyhlížejícím mladým mužem s výrazným hlasem, hrajícím na kytaru i na dobro. Služebně starší ženou v kapele je Irena Grimová, sólová zpěvačka a hráčka na kytaru a mandolínu. Na baskytaru hraje Pavel Matyáš a na bicí Ondřej Hloušek. Služebně nejmladší členkou kapely je blondatá Míša Kocourková, jejíž doménou je především příčná flétna. Fajnbeat vyhrál letošní ročník písničkové soutěže Notování a stalo se tak právem. Kapelu bych nazval „bigbitem s trochou pohlazení“, či „folkem s kapkami bigbitu“. Hraje jim to moc dobře a rovněž i zpívá. Samozřejmě v relativním množství podobných folkových kapel s prvky rockové muziky je těžké vyčnívat něčím, co zaujme a odliší od těch

stejně dobře hrajících a zpívajících. U Fajnbeatu má onen „rozlišující ksicht“ zatím jen kontury a záleží jen na kapele, zda kontury zvýrazní. Na zámku nebylo ten večer přeplněno, ale to se stává. Důvodem zcela jistě nebylo pražské trio

Jananas

. Trio tvořené zpěvačkou Janou Infeldovou, baskytaristou Jaromírem Fulnekem a kytaristou Janem Vávrou si nelze splést s jiným hudebním uskupením. Již od úvodního, frackovsky předneseného pozdravu „Čauu!“ vidíme, že máme co do činění s osobitostí. Nade vším mi bezkonkurenčně vévodí texty. Tihle tři lidé z generace třicátníků, podobně jako Xindl X, se vyjadřují k řadě problémů svobodného kapitalismu po svém. V žádném případě nejde o popis depresí či veselé satirické „kameňáctví“, zastírající kulhání ducha vulgaritou. Texty se doslova mazlí s moderní češtinou, plnou převzatých a nově vzniklých pojmů a zkratk, „óčko“ stíhá „péčko“ a „džipíeska“ zavede leda tak do hnoje. Někdy jsou texty odrazem „žhavé současnosti“ jako například v písni

Raut

, jindy je to bohapustá sranda jako například v

Bílém sexu

. Na Janě Infeldové je viditelná herecká profese a její dva kolegové lemují její šansony sui genesis velmi dobrým hudebním doprovodem, včetně hraní na kytaru na zádech Jana Vávry v závěru koncertu. Poněkud žánrově nesourodě, ale proč ne, navázala na Jananas ukrajinská čtveřice názvem

Dacha Bracha

. Dnes je módou přepisovat ruská a ukrajinská jména anglickou transkripcí - takže chcete-li, Dakha Brakha. Ve staré ukrajinštině znamená název kapely „dej - ber“.

Kapela byla založena v roce 2004 v Kyjevě a vede ji ředitel divadla Vladislav Trojskij. V kapele pak zpívají a na množství nástrojů hrají Nina Garetská, Irina Kovalenkova a Olena Cibulská. Krom množství bicích a jim podobných nástrojů je základem zvuku kapely vysoký a pro naše uši až ječivý ženský vícehlas, příznačný pro ruské a ukrajinské ženské soubory. Každopádně bylo pozvání tří žen v bílých řízách a s vysokými kožešinovými čepicemi na hlavě odvážným dramaturgickým činem. Na Nocturnu, konaném pro trvalou nepřístupnost pověstného sklepa na Kocouří scéně vystoupila prostějovská kapela **Létající rabín**. Členové kapely mají pseudonymy ve stylu jmen a příjmení Židů z východní Evropy. Líbí se mi například jméno houslisty Gimpl Fleischman. Kapela hraje styl klezmer, kdy toto slovo původně znamenalo hudební nástroj. Klarinet, housle, kontrabas a akordeon zněly zejména na židovských svatbách. Ve stylu klezmer se mísí hudba zemí, kde židovská diaspora žila: Ukrajina, Polsko či Rumunsko. Písně

jsou zpívané jazykem jidiš. Písně hrané Létajícím rabínem byly hrané s viditelnou láskou všech členů kapely ke stylu, který si vybrali, a jejich melodičnost nutila k tanci. Jak jinak tomu ale může být na každé svatbě?

V neděli byl první srpnový den tohoto roku. Počasí na objednávku a kdo chtěl, mohl se dopravit na hrad Roštejn, kde hrála kapela z Jindřichova Hradce s názvem

Jen tak tak

. Tato kapela již tradičně vystoupí i na Folkovkách. Odpoledne hrál pro děti

Víťa Marčík

, který zde bude hrát několik večerů za sebou i pro dospělé. Proto scéna tohoto nezaměnitelného principála, autora a herce posloužila i „odpolední směně“ představované kapelou

Půl dechu do měchu

z Hořovic. Kapela vydala letos svou první desku s názvem

Otisky

. Krom sestavy kapely, kterou jsem znal, stála a hrála na pódiu i Helena Marková, účinkující dříve v sestavě Dany Houdkové. Zvuk jejích dechových nástrojů jen podtrhl strhující pěvecký výkon Šárky Pexové, autorky hudby a některých textů na desce. Píseň

V plameni

, v níž hlas Šárky Pexové stoupá k nebi, nabírá jiné dimenze a hraje si s diváky, mě pokaždé zamrazí. Šárka Pexová je přes své mládí podle mého soudu zralou jazzovou zpěvačku a nedivil bych se, kdyby si jí některá kvalitní jazzová kapela všimla a nabídla jí angažmá. Večer na zámku patřil novému uskupení Jaroslava „Olina“ Nejezchleby s podmanivým názvem

Pigband

. Vystoupení Pigbandu v Telči bylo teprve druhým v pořadí. Jenže spojení legendy českého rocku, a nejen rocku, s Norbertem „Norbim“ Kovaczem a „mnohoobročníkem“ Šimonem Kotkem, to je pohlazení na první poslech. Ze všech tří pánů na pódiu hrála veliká pohoda, ostatně ta dala i témata jednotlivým písním. Byly v nich vzpomínky na dětství, na milostné prohry, témata stokrát použitá, ale z úst „Olina“ Nejezchleby plynoucí se zralým nadhledem a sebeironií. Dramaturgická volba Pigbandu jako předskokana

Bratrů Ebenů

byla volbou šťastnou. Ebeni byli na zámku již potřetí, včetně jednoho velmi deštivého představení. Slova chvály na osobu Marka Ebena a jeho dvou bratrů, Davida a Kryštofa, s podporou části kapely Etc. a kontrabasové legendy Jaromíra Honzáka, byla stokrát vyřčena. Koncert s přídávky trval hodinu a půl. Nezbyvá než poděkovat Ebenům, že jsou.